

Joseph Ratzinger

Krótkie

**WPROWADZENIE
W CHRZEŚCIJAŃSTWO**

dla wszystkich

opracował Manfred Lütz

przełożyli
Dorota Jankowska
Marek Urban CSsR

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA · 7

PRELUDIUM: WIARA I WĄTPLIWOŚĆ: TEOLOG JAKO KLAUN · 11

I. „WIERZĘ (...) AMEN” – CO WYRÓŻNIA WIARĘ CHRZEŚCIJAŃSKĄ? · 19

1. CHRZEŚCIJAŃSTWO JAKO WIARA. URZECZYWISTNIENIE. 19
 - a. Wierzyć – jak to się robi? Instrukcja obsługi 20
 - b. Chrześcijańskie zgorszenie – o marzeniu drobinki kurzu 23
2. JAK ZAGUBIŁA SIĘ PRAWDA. KRÓTKA HISTORIA DUCHA 27
 - a. Jak zrobiła karierę służąca Cyncerona. Historia jako nowa prawda 28
 - b. Zmiana władzy w walce o prawdę – o zwycięstwie eksperymentu 33
3. WIEDZA I WIARA. O RÓŻNICACH, KTÓRE MAJĄ ZNACZENIE 36
 - a. Wiara jako stanie przy czymś. Wiara jako rozumienie 37
 - b. Wiedza i sens. Pomyłka pana von Münchhausena 39
 - c. Rozum wiary. Przeciw teologicznemu otaczaniu tajemniczością. 42
 - d. Sens jako osoba. O obecności tego, co wieczne. 45
4. SKŁAD APOSTOLSKI. CZEGO NAUCZA KOŚCIÓŁ? 47
 - a. Fakty i legendy: jak powstał Skład Apostolski? 48
 - b. Los pewnego tekstu. Blaski i cienie historii Kościoła 50
 - c. „Zwrot” egzystencji. Od osobistego wyznania wiary do kościelnego dogmatu 52
 - d. Słuchacze słowa. Dlaczego wierzyć można tylko wspólnie 55
 - Przygoda prawdy: wiara i filozofia 55*
 - Talent religijny, czyli błąd świętego Augustyna 58*
 - Wiara jako „symbol”: jak się nawrócił pewien filozof. 60*

II • „WIERZĘ W BOGA, OJCA WSZECHMOGĄCEGO, STWORZYCIELA NIEBA I ZIEMI”.

CZY ISTNIEJE SENS ŚWIATA

I CZY BÓG JEST JEGO STWÓRCĄ? • 65

1. BÓG – CÓŻ TO WŁAŚCIWIE JEST?
 - O DOŚWIADCZENIU ABSOLUTU 66
 - a. Rodzeństwo duchowe: monoteizm, politeizm, ateizm 66
 - b. Upadek bogów: wyznanie wiary w jedynego Boga 71
2. CO O BOGU MÓWI BIBLIA? HISTORIA BOGA Z LUDŹMI 76
 - a. Krzew płonie – pojawia się Bóg 76
 - b. Obraz Boga staje się jaśniejszy: Bóg ojców i proroków 80
 - c. Ostatni krok: Bóg Jezusa Chrystusa 87
3. ZMIERZCH BOGÓW: BÓG WIARY I BÓG FILOZOFÓW 91
 - a. Chrześcijański ateizm: wczesny Kościół
opowiada się za filozofią 91
 - b. Przemiany: Bóg filozofów staje się twórczy 96
 - c. Napięcia. Moc i niemoc Wszehmocnego 101
4. O SENSIE ŚWIATA – ODPOWIEDŹ CHRZEŚCIJAŃSKA 103
 - a. Wiara i nauki ściśle: Albert Einstein i piękno 103
 - b. Twórcza świadomość: wiara chrześcijańska
jako filozofia wolności 107
 - c. Cena wolności i miłości. Demoniczność 109
5. TRÓJJEDYNY BÓG: JAK ROZUMIEĆ TO, ŻE JEDYNY BÓG
JEST TRÓJCĄ? 111
 - a. Zrozumieć to, czego się doświadczyło: walka
o boskość Jezusa 112
Teatr czy prawda, czyli beznadziejność prób wyjścia 116
Hegel, Schelling, Marks, czyli błędne drogi teologii politycznej 118
Sukces porażki, czyli dlaczego błędne doktryny są pomocne 121
 - b. Pomoc w zrozumieniu: eksperyment z Bogiem 123
Zbliżenia – poznanie fizykalne i wiara chrześcijańska 123
Jak dochodzi się do wiary: rada Blaise’a Pascala 125
 - c. Twory językowe: jedna natura w trzech Osobach 128
Nowy obraz Boga: przekroczenie jedności i pełni 128

<i>Rewolucja w obrazie wszechświata: Bóg dialogiczny</i>	131
<i>Być jedno jako zadanie chrześcijańskie:</i>	
<i>przesłanie Trójcy Świętej</i>	133

**III • „I W JEZUSA CHRYSZTUSA,
SYNA JEGO JEDYNEGO,
PANA NASZEGO”. KIM RZECZYWIŚCIE
BYŁ JEZUS Z NAZARETU? • 139**

1. PROBLEMY POZNAWCZE: JEZUS CZY CHRYSZTUS.	139
a. Mgły przeszłości: kropla w morzu historii	140
b. Poznanie w wierze. Dlaczego nie istnieje nauka Jezusa?	144
c. Zdarzenie: Piłat ogłasza Chrystusa na krzyżu.	146
d. Chrystus – ostatni człowiek	148
2. JEZUS CHRYSZTUS, PRAWDZIWY BÓG I PRAWDZIWY CZŁOWIEK: WYŁĄCZNIE TEOLOGICZNA ZAGADKA CZY PRAWDZIWE ZBAWIENIE DLA WSZYSTKICH?.	149
a. Jezus Chrystus – „Syn Boży”	151
b. Wcielenie Boga – Chrystus i ewolucja.	161
3. ZASADY CHRZEŚCIJAŃSTWA: SPOJRZENIE NA CAŁOŚĆ	171
a. Chrześcijaninem nigdy nie jest się w pojedynkę, czyli grzech pierworodny i kłopoty z instytucjami	171
b. Prawdziwe życie to być dla innych	178
c. Bóg jako Największy i Najmniejszy. O wątpliwym charakterze Kościoła	181
d. Nadmiar jako znak charakterystyczny Boga. Wszechświat dla człowieka.	183
e. Zasada ostateczności. Przeciw obojętności wiecznej młodości.	189
f. Prymat przyjmowania. Chrześcijańska pogoda ducha i czułość Boga	192
g. Podstawowe filary chrześcijaństwa: wiara, nadzieja, miłość	194

**IV • „KTÓRY SIĘ POCZAŁ Z DUCHA ŚWIĘTEGO.
NARODZIŁ SIĘ Z MARYI PANNY”. ZROZUMIEĆ
POCHODZENIE JEZUSA • 197**

1. ZWIASTOWANIE MARYI: SPEŁNIENIE DŁUGO
OBECNEJ NADZIEI 198
2. WYJAŚNIENIA: CO RZECZYWIŚCIE OZNACZA
NARODZENIE Z DZIEWICY 200
3. POBOŻNOŚĆ MARYJNA: „WSZYSTKO JEST ŁASKĄ” 204

**V • „UMĘCZON POD PONCKIM PIŁATEM, UKRZYŻOWAN,
UMARŁ I POGRZEBION”. O REWOLUCJI W HISTORII RELIGII • 207**

1. PYTANIE NAD PYTANIAMI: DLACZEGO KRZYŻ? 208
2. KOSMICZNA LITURGIA. CHRYSZTUS JAKO PRAWDZIWIY
KAPŁAN 210
3. NAŚLADOWANIE KRZYŻA – ŻYĆ JAK CHRZEŚCIJANIN 215
4. GŁĘBOKO PORUSZAJĄCY TEKST: JAK PLATON
PRZECZUŁ KRZYŻ 218

VI • „ZSTĄPIŁ DO PIEKIEŁ”. BÓG UMARŁ • 221

1. BOŻA CIEMNOŚĆ, CZYLI MILCZENIE BOGA 222
2. PRZEJMUJĄCE PYTANIA: CZYM JEST PIEKŁO? 225

**VII • „TRZECIEGO DNIA ZMARTWYCHWSTAŁ”.
OD ŚMIERCI SILNIEJSZA JEST MIŁOŚĆ • 231**

1. ROZCZAROWANIA: NIEŚMIERTELNOŚĆ
NA WŁASNĄ RĘKĘ 232
2. CO TO JEST ŻYCIE WIECZNE? PODSTAWA
CHRZEŚCIJAŃSKIEJ NADZIEI. 234
3. ZMARTWYCHWSTAŁY: DOŚWIADCZENIA 236

**VIII • „WSTĄPIŁ NA NIEBiosa. SIEDZI PO PRAWICY
BOGA, OJCA WSZECHMOGĄCEGO”. CO TO JEST NIEBO? • 241**

1. WNIEBOWSTĄPIENIE CHRYSZTUSA:
POCZĄTEK PRZYSZŁOŚCI 242

2. CZAS I WIECZNOŚĆ. CZY BÓG MOŻE WYSŁUCHAĆ MODLITW?	244
---	-----

**IX · „STAMTĄD PRZYJDZIE SĄDZIĆ ŻYWYCH I UMARŁYCH”.
ŻYCIE JAKO POWAŻNA SPRAWA · 247**

1. NA KONIEC: TWARZ, CZYLI DLACZEGO CHRZEŚCIJAŃSTWO NIE JEST IDEĄ.	248
2. POWTÓRNE PRZYJŚCIE CHRYSYUSA. MIĘDZY STRACHEM A NADZIEJĄ	250

**X · „WIERZĘ W DUCHA ŚWIĘTEGO (...) ŚWIĘTYCH OBCOWANIE,
GRZECHÓW ODPUSZCZENIE”. ZASADA NOWEJ HISTORII
I NOWEGO ŚWIATA · 255**

1. JEDNOŚĆ JAKO DAR. KOŚCIELNA WSPÓLNOTA STOŁU	257
2. PRZEBACZENIE: PRZEMIANA I ZWROT.	258

**XI · „ŚWIĘTY KOŚCIÓŁ POWSZECHNY”:
„POTWÓR BEZKESZTAŁTNY I DZIKI” · 261**

1. ROZCZAROWANIA: PRYSKA MARZENIE O ŚWIĘTOŚCI	262
2. BISKUPI: TYLKO ŚRODEK DO CELU	267

**XII · „CIAŁA ZMARTWYCHWSTANIE, ŻYWOT WIECZNY”.
O RZECZACH OSTATECZNYCH · 271**

1. DZIEŃ SĄDU OSTATECZNEGO. CO NAPRAWDĘ OZNACZA ZMARTWYCHWSTANIE CIAŁA?	272
2. WSKRZESZENIE. DLACZEGO ŚMIERĆ NIE JEST „SIOSTRĄ SNU”?	275
3. FINAŁ: ODKUPIENIE ŚWIATA.	277

AUTORZY · 281